Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (I osa)

Rakentamis- ja ympäristölautakunta 25.11.2026
568/14.06/2026

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Muutokset koskevat pääasiassa akku- ja paristojätteiden jäteluokituksen uudistamista Euroopan unionin jäteluettelon muutosten mukaisesti, elintarvikejätteen vähentämiseen liittyvien tavoitteiden ja seurannan täsmentämistä sekä kuntien toissijaista jätehuoltopalvelua koskevien säännösten tarkistamista siten, että palvelu kohdistuisi aitoihin markkinapuutetilanteisiin.

Toimivalta

Valmistelija Sari Brusila etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 511 4202

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Sari Brusila

Ehdotus Rakentamis- ja ympäristölautakunta pitää ehdotettuja muutoksia pääosin perusteltuina ja kannattaa asetuksen tavoitteita jätelainsäädännön ajantasaistamiseksi sekä kiertotalouden ja ympäristönsuojelun edistämiseksi.

Akku- ja paristojätteiden jäteluokituksen uudistaminen nähdään myönteisenä. Akku- ja paristojätteiden jäteluokituksen tarkentaminen parantaa jätevirtojen tunnistettavuutta, jäljitettävyyttä ja asianmukaista käsittelyä sekä tukee arvokkaiden materiaalien tehokkaampaa talteenottoa ja kierrätystä.
Samalla lautakunta toteaa, että muutokset voivat lisätä ympäristölupa- ja valvontatehtäviä sekä aiheuttaa toiminnanharjoittajille tarpeita tarkistaa lupia ja toimintatapoja. Muutosten toimeenpanossa on huolehdittava riittävästä ohjeistuksesta ja viranomaisresursseista. Sääntelyn monimutkaistuminen tai lisääntyvät velvoitteet eivät saa vaikeuttaa kierrätyspalveluiden järjestämistä tai saavutettavuutta.

Lautakunta pitää elintarvikejätteen vähentämistä koskevia tavoitteita kannatettavina. Jätteen synnyn ehkäisy on jätelainsäädännön etusijajärjestyksen mukaista, se edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä vähentää toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia.

Toissijaista jätehuoltopalvelua koskevien säännösten täsmentäminen on kilpailuneutraliteetin näkökulmasta perusteltua. Lautakunta korostaa, että menettelyjen tulee säilyä toimivina myös tilanteissa, joissa markkinaehtoista palvelua ei ole kohtuudella saatavilla, ja että arvioinnissa tulee huomioida myös kuljetuksista aiheutuvat ympäristövaikutukset.

<u>Yhteenveto</u>

Rakentamis- ja ympäristölautakunta katsoo, että ehdotetut muutokset tukevat kiertotalouden tavoitteita parantamalla erityisesti akku- ja paristojätteiden tunnistamista, erilliskeräystä ja materiaalien talteenottoa. Lautakunta kuitenkin toteaa, että sääntelystä ei saisi aiheutua toiminnanharjoittajille tai viranomaisille sellaista hallinnollista kuormaa, joka tarpeettomasti vaikeuttaisi kiertotalousratkaisujen käyttöönottoa tai materiaalien hyödyntämistä. Jos uusien vaatimusten toimeenpanoon ei liity riittävää ohjeistusta, pienemmille toimijoille voi syntyä kynnys hyödyntää ja käsitellä uusia materiaalivirtoja.

Päätös

Tiedoksi